

Ihminen työpaikalla:
ajatuksia tuottavuuksien tuolta
puolelta

Professori Juha Perttula

Lapin yliopisto

Opintoasiain päivät 2007

Organisaatio # työyhteisö

- Organisaation voi perustaa ja lopettaa, sitä voi myös muokata kohteena
- Organisaatio on “hulluuden häiriöiltä ja idealismilta” turvassa. Se ei kuluta itseään, vaikka sille asetettaisiin rajattomasti uusia [ristiriitaisiakin] tavoitteita

Organisaatio # työyhteisö

- Työyhteisö ei ole hulluuden häiriöiltä eikä idealismilta turvassa. Sen elämä on toisenlaista.
- Työyhteisöllä on [elämälliset] rajat. Sen on tyytyminen johonkin, koska on pakko. Arjen ajallisuus ja elämälliset välttämättömyydet asettavat työyhteisön rajat.

Työyhteisö

- Työyhteisö on julki lausutun ilmaisen ohella uskomuksia, oletuksia, ajatuksia ja tunteita, jotka kertovat työpaikasta ja työntekijän asemasta siellä.
- Näistä kokemuksista rakentuu työyhteisön kivijalka
- Tämä on työntekijälle “kaikkein varmintä tietoa”

Työyhteisö

- Työyhteisö rakentuu vain toiminnassa = työyhteisöön kuuluvat he, joiden kanssa työtä tehdään.
- Organisaatiossa on työyhteisöjä sisäkkäin, päällekkäin, rinnakkain
- Työyhteisö voi ulottua kauas organisaation ulkopuolelle

Tulevaisuus?

- Organisaation 'toistuva' muutos supistaa työyhteisöjen aikaa ~ riistää tulevaisuutta
- Hämärtää työn tekemisen tarkoitusta, tuo tilalle hetkiin sidottua uutteruutta, pärjäämistä ja selviytymistä
- Kilpailu työntyy työyhteisöjen sisään, työyhteisöjen väliseksi. Työntekijöiden 'valtakunnat' supistuvat

Tulevaisuus!

- Tulevaisuutta kirkastava muutos on sen selkeyttämistä, miksi ja keitä varten työtäni teen...
- ... ja luottamista siihen, että minun[kaan] ei tarvitse tehdä tätä kaikkea yksin.

Onnellinen [tehokas] työyhteisö syntyy

- Ahkeruudesta (# laiskuudesta)
- Omien totuuksien ja tuttuuksien kyseenalaistamisesta (# niiden pitämisestä totena)
- Menemisestä päin tuntematonta (# tuntemattoman välttämisestä)
- Löydetyistä nauttimisesta (# jatkuvasta uusiutumisesta)

Onnellinen [tehokas] työyhteisö syntyy

- Valmiudesta perääntyä (# etenemisestä kerran valitulla tiellä)
- Sanomisesta suoraan (# erimielisyyksien peittelemisestä)
- Kritiikin vastaan ottamisesta (# kritiikin torjumisesta)
- Uusien suuntien etsimisestä (# opiksi ottamattomuudesta)

Onnellinen [tehokas] työyhteisö syntyy

- Sen käsittämisestä, että kaikkea ei voi saada (# kaikkivoipaisuudesta)
- Tyytymisestä muutoinkin kuin pakon edessä (# rajattomien mahdollisuuksien kuvitelmasta)

Elämässä jaksaminen

- = ihmisen onnellisuutta
- Mitä ihmisen onnellisuus sitten on?
 - Taitoa elää
 - = pääsemistä itsestä ulos, 'rakkaus'
 - = uskallusta luottaa, että 'elämä kantaa'
 - = oivaltaa onnellisuuden
'seuralaisuusluonne'
 - = "kotien" löytämistä

Koti

- ~ mikä tahansa todellinen tai kuviteltu 'paikka', jossa ihmisen kokemukset ja 'paikan' sosiaaliset merkitykset nivoutuvat ehyeksi yhdeksi.
- ~ koti tarkoittaa, että on löytänyt maailmasta jotakin, jonka puolesta on valmis näkemään paljon vaivaa ~ onnellisuutta.

Koti

- Kun ihminen on onnellinen, on hän sitoutunut. Kun ihminen on sitoutunut, hän viihtyy. Kun ihminen viihtyy, hän toimii tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti.
- Kodit pitävät ihmisen työkykyisenä (ja elämäncykyisenä).
- Toisten kodeissa on hankala olla.